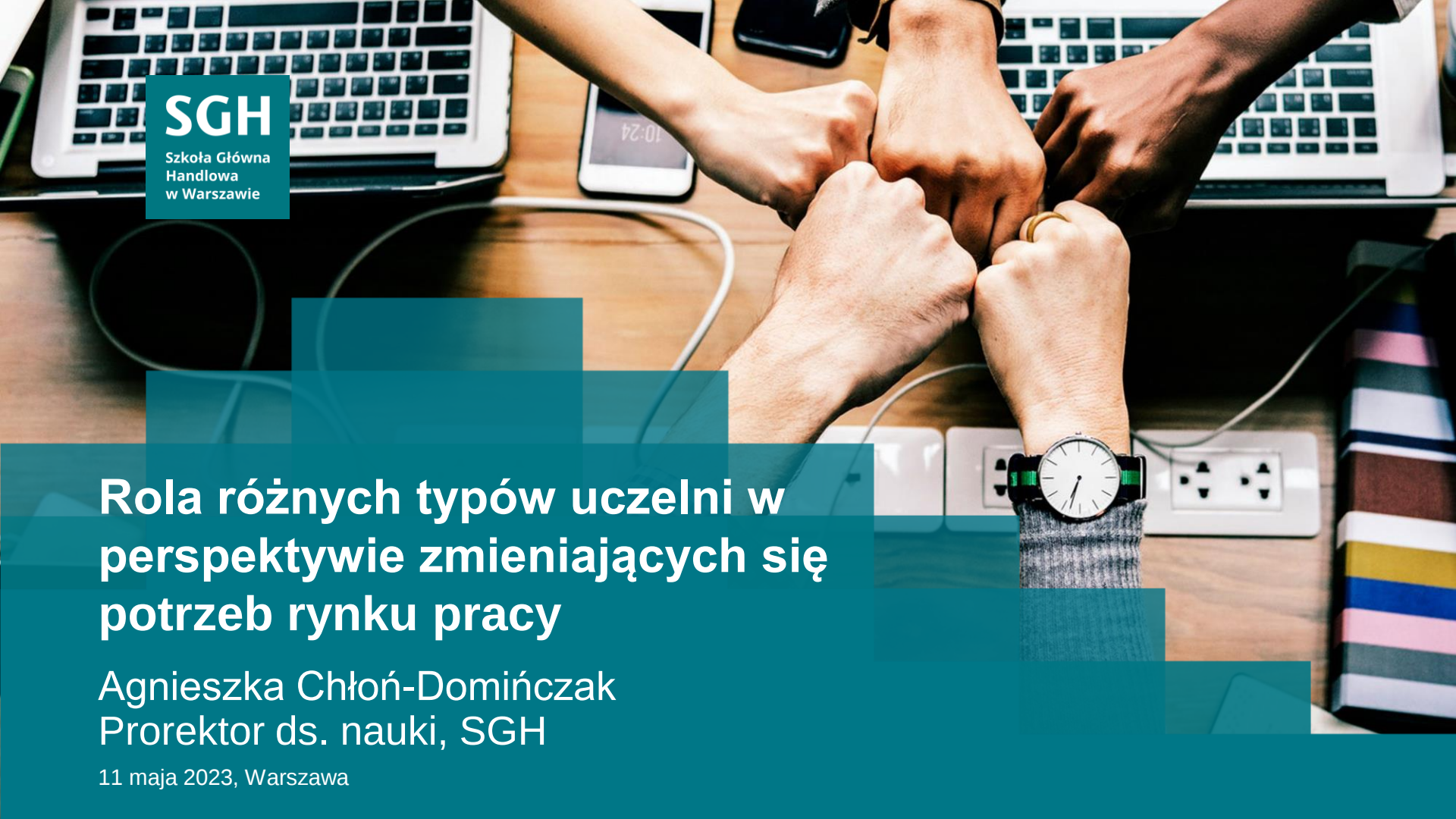

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

Rola różnych typów uczelni w perspektywie zmieniających się potrzeb rynku pracy

Agnieszka Chłoń-Domińczak
Prorektor ds. nauki, SGH

11 maja 2023, Warszawa

Globalna potrzeba zmian w szkolnictwie wyższym

W ostatnim dziesięcioleciu szkolnictwo wyższe odnotowało bezprecedensowy wzrost, jednak znaczna część absolwentów ma problemy ze znalezieniem dobrej pracy, a pracodawcy twierdzą, że nie mogą znaleźć osób o potrzebnych im umiejętnościach.

Sektor szkolnictwa wyższego musi się zmienić, aby dać ludziom większą odpowiedzialność za to, czego się uczą, jak się uczą, kiedy się uczą i gdzie się uczą, aby zaspokoić przyszłe zapotrzebowanie na wiedzę i umiejętności.

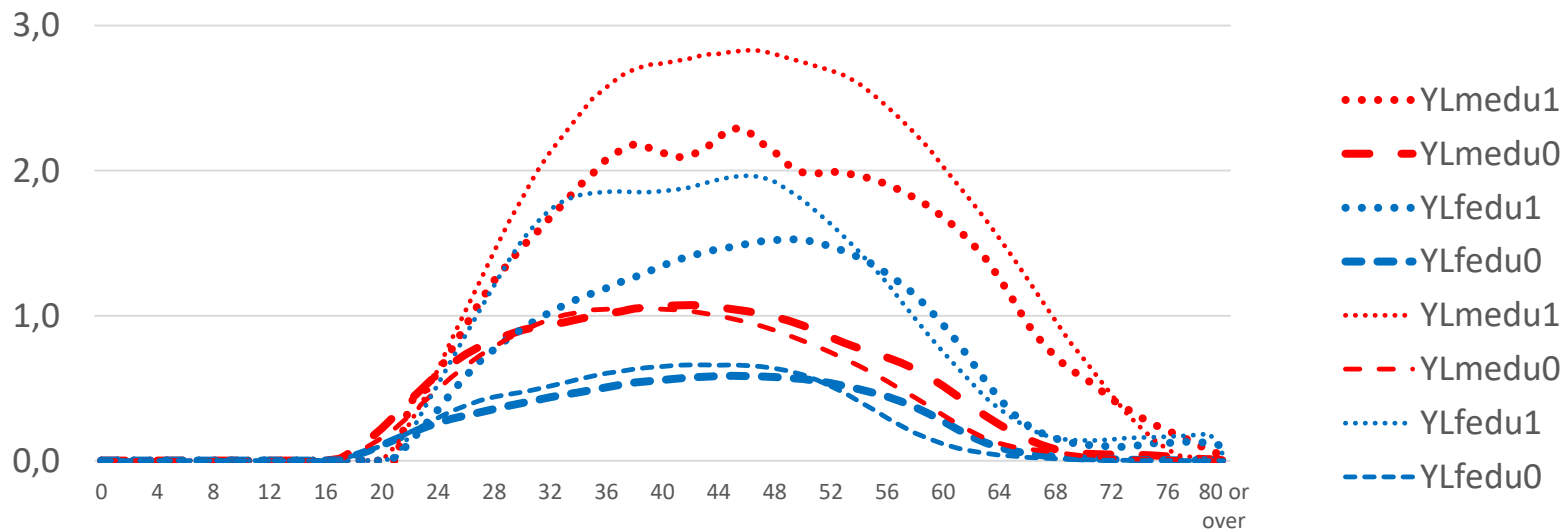
Andreas Schleicher, Director, OECD Directorate for Education and Skills, Higher Education Policy Institute, [Citation2019](#)

Absolwenci szkół wyższych na rynku pracy

- Jedną z przyczyn umasowienia szkolnictwa wyższego była wysoka premia za wykształcenie, która zachęcała do zdobywania wykształcenia
- Ponieważ rozwój szkolnictwa wyższego postępował szybciej niż jakość oferowanych miejsc pracy, dzisiaj absolwenci często konkurując o pozycję, muszą mieć dyplomy, aby po prostu dostać takie miejsca pracy, jakie mieli ich rodzice nieposiadający dyplomu
- Coraz częściej już studenci gromadzą doświadczenie zawodowe, które po uzyskaniu dyplomu ułatwia im szybsze odnalezienie się na rynku pracy
 - Ale oznacza to pojawienie się konfliktu studia-praca, często skutkujące opóźnieniem w uzyskaniu dyplomu

Malejąca premia za wykształcenie: wynagrodzenia kobiet i mężczyzn z według wykształcenia i wieku: 2004 i 2016 r.

w porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia osób w wieku 30-49 lat

Globalna konkurencja

- Globalizacja gospodarcza stworzyła również globalny rynek pracy dla absolwentów
 - Polityka firm międzynarodowych skutkuje tym, że absolwenci rozpoczynają kariery w innych krajach niż te, w których uzyskali dyplom
- Globalna konkurencja o studentów
 - Wraz z rosnącą mobilnością, także uczelnie konkurują na globalnym rynku o studentów
 - Postępująca internacjonalizacja jest wyzwaniem dla uczelni – jak przyciągnąć talenty?

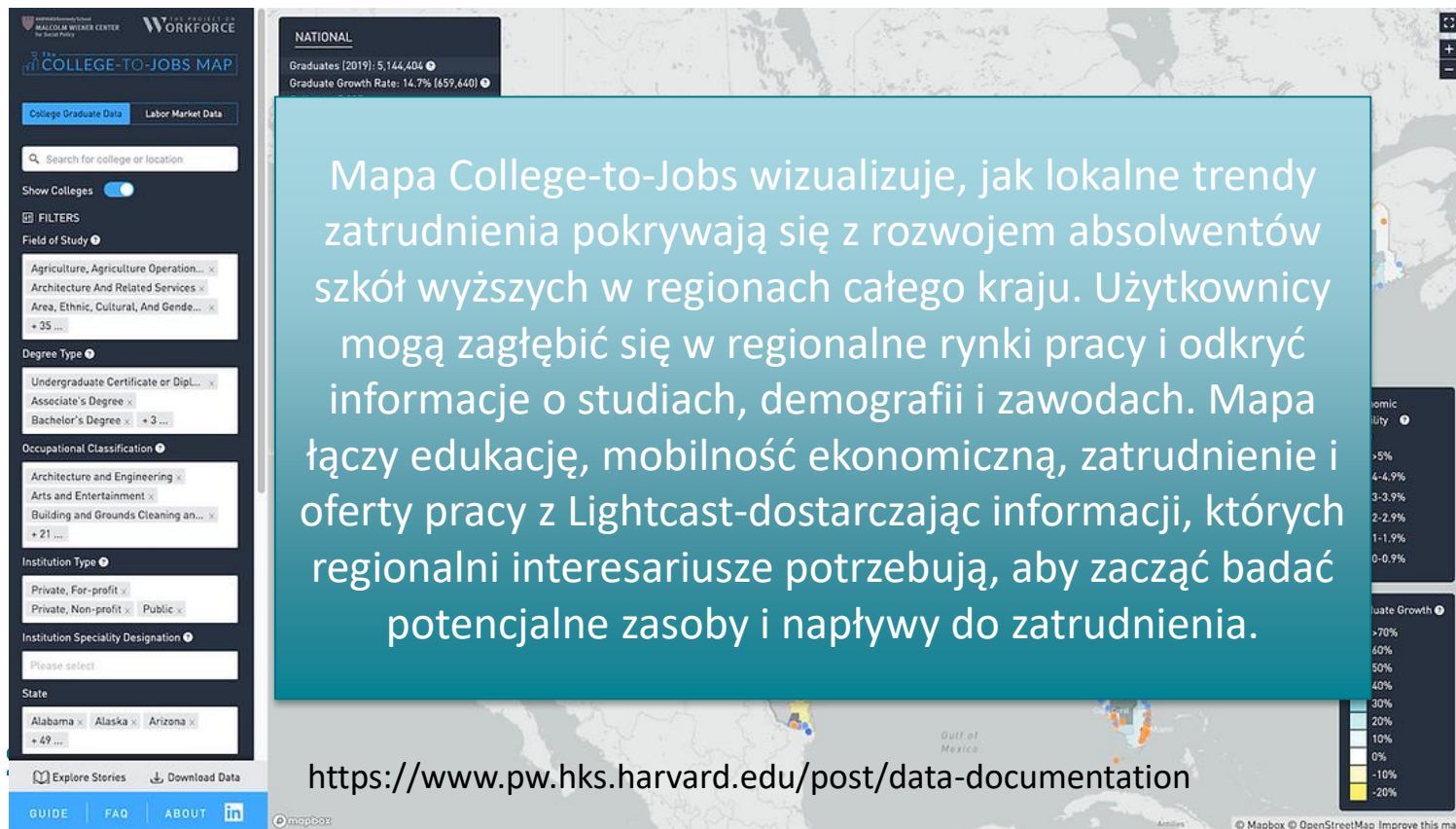
Monitorowanie przejścia na rynek pracy

- System monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA
- Najbardziej innowacyjny system tego typu w Europie
- Dostarcza bieżącej wiedzy o losach absolwentów bazując na danych populacyjnych

Zarobki według dziedzin studiów – dyplom daje przewagę

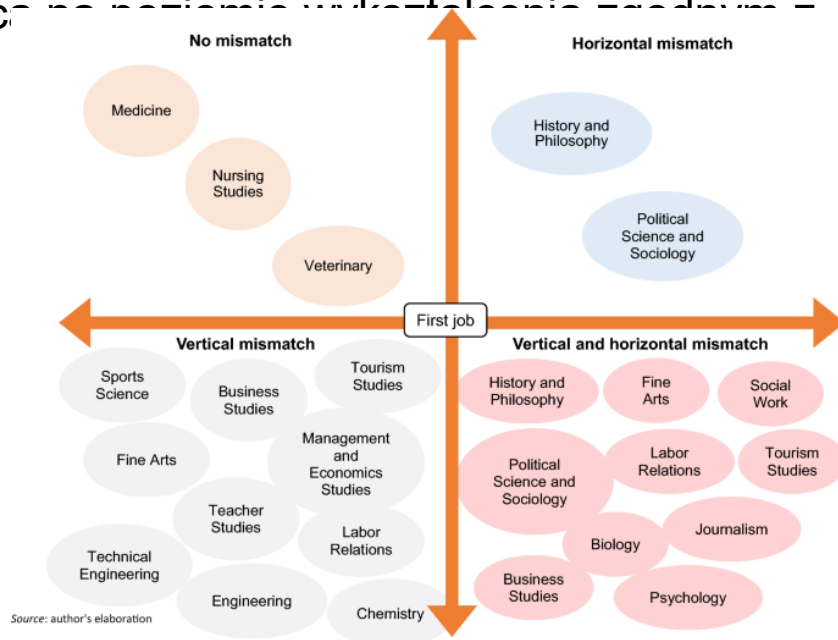
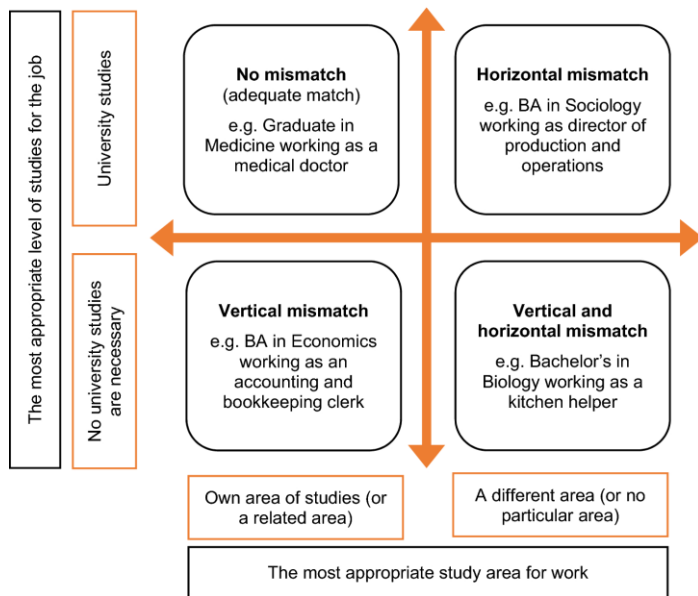
		Względny Wskaźnik Zarobków			
		w 1. roku	w 2. roku	w 3. roku	w 4. roku
Dziedzina nauk humanistycznych	po dropoucie	0.59	0.68	0.72	0.75
	po dyplomie	0.62	0.7	0.71	-
Dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych	po dropoucie	0.69	0.76	0.81	0.83
	po dyplomie	0.88	1.07	-	-
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	po dropoucie	0.52	0.6	0.63	0.67
	po dyplomie	0.62	0.76	1.32	1.55
Dziedzina nauk rolniczych	po dropoucie	0.55	0.62	0.67	0.69
	po dyplomie	0.62	0.6	-	-
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	po dropoucie	0.63	0.74	0.81	0.87
	po dyplomie	0.7	0.72	1.01	-
Dziedzina nauk społecznych	po dropoucie	0.61	0.66	0.69	0.72
	po dyplomie	0.71	0.73	0.85	-
Dziedzina sztuki	po dropoucie	0.5	0.55	0.61	0.62
	po dyplomie	0.49	0.54	-	-

Monitorowanie przejścia na rynek pracy

Niedopasowanie edukacji na rynku pracy

- Niedopasowanie wertykalne – wymagania zawodowe i wykształcenie różnią się
- Niedopasowanie horyzontalne – pracownicy posiadają wykształcenie z innej dziedziny

Source: author's elaboration

www.sgh.waw.pl

Technologia i sztuczna inteligencja

- Sztuczna inteligencja to istotne wyzwanie dla uczelni
 - Jak wykorzystać korzyści ?
 - Jak uniknąć ryzyk?
- Absolwenci wybitni, uznani za „talenty” są szczerze wynagradzani przez pracodawców
 - Przykłady: Google, Amazon itp.
- Absolwenci, którzy nie zostaną uznani za "utalentowanych", nie osiągną zysków, które założyli decydenci, ponieważ nie zostaną zatrudnieni w produktywnych firmach

Sztuczna inteligencja i uczelnie

- AI po cichu wpływa na działalność administracyjną, dydaktyczną, wychowawczą i badawczą w szkolnictwie wyższym
 - Wsparcie administracyjne: Narzędzia AI są wykorzystywane do
 - analizy danych dotyczących rekrutacji, przyjmowania i utrzymania studentów,
 - pomocy w procesach decyzyjnych
 - oceny produktywności i wydajności.
 - Wsparcie w przygotowaniu zajęć: Narzędzia AI są wykorzystywane do
 - zapewnienia adaptacyjnych i zautomatyzowanych systemów oceniania,
 - spersonalizowanych ćwiczeń, informacji zwrotnych oraz zaleceń dotyczących treści.
 - generowania treści, pisania kodów,
 - wspierania procesów pisania, ale też
 - wykrywania plagiatów.

Sztuczna inteligencja i uczelnie

- Wsparcie w procesie dydaktycznym: Narzędzia AI są wykorzystywane do
 - zapewnienia samoobsługowych botów czatowych,
 - identyfikowania zagrożonych studentów,
 - rekomendowania wykładów,
 - zwiększania motywacji i przewidywania wyników uczniów
- Wsparcie badań: Narzędzia AI są wykorzystywane do
 - analizy dużych zbiorów danych w celu identyfikacji wzorców, budowania modeli,
 - polecania odpowiednich artykułów i przygotowywania manuskryptów do publikacji
- Razem, te procesy mogą wpłynąć na strukturę zatrudnienia :zmniejszenia liczby stanowisk w obszarach takich jak przyjęcia, wsparcie administracyjne, dydaktyka i wsparcie technologii informacyjnej.

Sztuczna inteligencja i uczelnie

- Instytucje szkolnictwa wyższego muszą dokładnie ocenić, w jaki sposób **AI wpłynie na rynek pracy** w przyszłości
- Analiza ta powinna doprowadzić do ponownego **przemyślenia ścieżek edukacyjnych**, aby przygotować studentów do hybrydowego rynku pracy, na którym AI będzie odgrywać znaczącą rolę
- Zainteresowane strony powinny zbadać podejście do **AI w całym procesie dydaktycznym**, angażując wydziały i ich centra rozwoju wydziałów w celu określenia sposobów włączenia obecnych aplikacji i kompetencji AI do programu nauczania
- Uczelnie powinny rozważyć ustanowienie **interdyscyplinarnego programu badań** w celu zbadania społecznych, etycznych i pedagogicznych wyzwań związanych z AI, upewniając się, że do tych dyskusji włączeni zostaną eksperci z nauk humanistycznych i społecznych
- Uczelnie powinny przejąć inicjatywę w **identyfikowaniu i zrozumieniu złożoności i wyzwań, jakie AI wniesie do świata akademickiego**
- Uczelnie powinny **współpracować z przemysłem i sektorem publicznym**, aby stworzyć zintegrowane, przejrzyste i bezstronne programy AI, jednocześnie wyposażając studentów w umiejętności uczenia się przez całe życie

Jaka rola uczelni?

- Zaspokojenia zapotrzebowania pracodawców to tylko jeden element układanki dotyczącej roli uczelni z perspektywy rynku pracy
- Uczelnie muszą również wziąć pod uwagę w dostarczaniu najlepszej możliwej edukacji:
 - nadzieje i marzenia swoich studentów
 - ich umiejętności i doświadczenia
 - ich zainteresowania i obawy
- Aby przygotować grupę absolwentów gotowych do pracy, uczelnie muszą słuchać tego, czego uczący się chcą i potrzebują od swojej edukacji, i reagować na nich jako na jednostki
- Dzisiejsi studenci oczekują również, że uczelnie będą oferować zindywidualizowane doświadczenia, które pomogą im osiągnąć cele zawodowe tak szybko i w przystępnej cenie, jak to możliwe.

Bibliografia

Hugh Lauder & Ken Mayhew (2020) Higher education and the labour market: an introduction, Oxford Review of Education, 46:1, 1-9, DOI: [10.1080/03054985.2019.1699714](https://doi.org/10.1080/03054985.2019.1699714)

Salas-Velasco, M. Mapping the (mis)match of university degrees in the graduate labor market. *J Labour Market Res* **55**, 14 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12651-021-00297->

<https://www.timeshighereducation.com/campus/rush-meet-labour-market-needs-universities-cant-forget-human-element>

<https://www.pw.hks.harvard.edu/post/data-documentation>

M'hammed Abdous (2023) **How AI Is Shaping the Future of Higher Ed**

<https://www.insidehighered.com/views/2023/03/22/how-ai-shaping-future-higher-ed-opinion>

SGH

www.sgh.waw.pl